

FIȘA DISCIPLINEI

1. Date despre program

1.1. Instituția de învățământ superior	Universitatea din București
1.2. Facultatea,	Istorie
1.3. Departamentul	Istorie Antică, Arheologie și Istoria Artei
1.4. Domeniul de studii	Istorie
1.5. Ciclul de studii	Licență
1.6. Programul de studii	Istorie

2. Date despre disciplină

2.1. Denumirea disciplinei	Epigrafie latină						
2.2. Titularul activităților de curs							
2.3. Titularul activităților de seminar	Alexandrina Lițu-Gîrboviceanu						
2.4. Anul de studiu		2.5. Semestrul	II	2.6. Tipul de evaluare	Examen oral	2.7. Regimul disciplinei	Op

3. Timpul total estimat

3.1. Număr de ore pe săptămână	2	3.2. Din care Curs		3.3. Seminar/laborator	2
3.4. Total ore din planul de învățământ	28	3.5. Din care Curs		3.6. Seminar/laborator	28
Distribuția fondului de timp					Ore
3.7. Total ore de studiu individual					22
3.8. Total ore pe semestru					50
3.9. Număr de credite					2

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1. de curriculum	- participarea la cursul de limba latină
4.2. de competențe	- cunoștințe elementare de latină

6. Competențe specifice acumulate

Competențe profesionale	Studentul cunoaște specificul epigrafiei Studentul înțelege metodele epigrafistului Studentul cunoaște instrumentele de lucru specifice Studentul explică și interpretează conținutul unei inscripții
Competențe transversale	Înțelegerea relației text-monument, a <i>epigraphic habit</i> , metodele de restituire ale unui document fragmentar

7. Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor specifice acumulate)

7.1. Obiectivul general al disciplinei	Familiarizarea cu metodele și temele specifice epigrafiei
7.2. Obiectivele specifice	Cunoașterea categoriilor de inscripții și a particularităților lor de conținut

8. Conținuturi

Seminar	Metode de predare	Observații
1. Noțiuni introductive despre epigrafie și rolul ei. Limbile italice. Principalele <i>corpora</i> și instrumente de lucru. Baze de date. Restituirea textului. Metoda comparativă. Texte despre epigrafie (L.Robert, G. Woolf). Limba greacă în estul Mediteranei. Corepondente terminologice. Categoriile de inscripții. Digitalizare.	Expunere, exerciții	
2. Publicarea unei inscripții. Sistemul Leiden.		
3. Cele mai vechi inscripții latine și latina arhaică. Inscripții republicane. Elogiile Scipionilor. Lex XII Tabularum. Senatus Consultum de Bacchanalibus. Titus Livius.		
4. Titulatura imperială		
5. Lex Iulia Municipalis. Lex de imperio Vespasiani. Diplome militare		
6. Cariere senatoriale, equestre și municipale		
7. Dedicatii. Inscripții funerare. <i>Defixiones</i> . Borne.		
8. Inscripții de la Pompei		
9. Inscripții de la Pompei		
10. Res gestae divi Augusti		
11. Decretul lui Claudius și Tacitus <i>Annales</i>		
12. Inscripții din Scythia Minor		

Bibliografie orientativă

Instrumente de lucru: AE= Année épigraphique
Bérard, F. et al., *Guide de l'épigraphiste*, Paris, 2000³ (cu update online)

Principalele *corpora* utilizate:
CIL= Corpus Inscriptionum Latinarum
IDR=Inscriptiones Daciae Romanae
ISM=Inscriptiones Scythiae Minoris

Manuale: Cagnat, R., *Cours d'épigraphie latine*, Paris, 1914, 2002 (reimp.).
Cooley, A. E., *The Cambridge Manual of Latin Epigraphy*, Cambridge, 2012.
Gordon, A.E., *Illustrated Introduction to Latin Epigraphy*, Berkeley, 1983.
Lassère, J.-M., *Manuel d'épigraphie romaine*, Paris, 2005.
Petolescu, C., *Epigrafia latină*, București, 2001.

Sitografie:

<http://epigraphy.packhum.org/inscriptions/>
<http://www.fiecnet.org/fr/index.htm>
<http://www.rassegna.unibo.it/epigrafi.html>
<http://www.currentepigraphy.org/>
[EAGLE -- ELECTRONIC ARCHIVE OF GREEK AND LATIN EPIGRAPHY International Federation of Epigraphic Databases under the patronage of Association Internationale d'Épigraphie Grecque et Latine – AIEGL](http://www.eagle-epigraphy.org/)
[Romans One by One.](http://www.romancoins.info/MilitaryDiploma1a.html)
<http://www.attalus.org/docs/cil/index.html>
<https://edh-www.adw.uni-heidelberg.de/home> (Epigraphic Heidelberg Database)
https://www.forumromanum.org/literature/sc/sc_bacch_e.html
<https://droitromain.univ-grenoble-alpes.fr/>

Adams, J. N., *The Regional Diversification of Latin, 200 BC-AD 600*. Cambridge, UK: Cambridge University Press, 2007.

Cooley, A.J (ed.), *Becoming Roman, Writing Latin? Literacy and Epigraphy in the Roman West*, Portsmouth, 2002.

-----, *Res gestae Divi Augusti: Text, Translation, and Commentary*, Cambridge, 2009.

Franklin, J. L., jr., *Pompeii: The Electoral Programmata, Campaigns and Politics, AD 71-79*, Rome, 1980.

Kruschwitz, Peter. *The Pompeian Wall Inscriptions and the Latin Language: A Critical Reappraisal.*, Helsinki, 2007.

Robert, L., *Choix d'écrits*, Paris, 2007.

Wallace, R.E., *An Introduction to Wall Inscriptions from Pompeii and Herculaneum*, Wauconda, 2005.

Woolf, G., „Monumental Writing and the Expansion of Roman Society in the Early Empire”, *JRS*, 86, 1996, pp. 22-39.

9. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatori reprezentativi din domeniul aferent programului

Este de așteptat pentru domeniul istorie o familiarizare minimă cu practicile epigrafice, dat fiind importanța inscripțiilor ca sursă istorică.

10. Evaluare

Tip de activitate	10.1. Criterii de evaluare	10.2. Metode de evaluare	10.3. Pondere din nota finală
10.4. Curs			
10.5. Seminar/ Laborator	Participarea activă; traducerea și	Examen scris	Participare 40%, examen 60%

	comentarea unei inscripții analizate în cadrul seminarului		
Standard minim de performanță	Participare+ traducere și comentariu minimale		

Data Completării
...21.02.2025